

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

Štev. (No.) 7

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

1. marca 1979

Štiri ljuljke

Kultura spada v kraljestvo duha in velja zato zanjo zakon notranjosti: vse, kar je duhovno, izvira iz notranjosti in izžareva navzven. Ni življenja duha, ki bi se moglo razvijati v goli zunanosti ali, da tako rečemo, v zgolj družabni, na zunaj vidni dimenziji, brez resnične notranje udeležnosti, brez udinjanja srca. Zato veljajo tudi za kulturo trije preprosti, a nadvse globoki evangelijski nauki: o ljuljki in pšenici, o farizejih in o sovražnikih, ki stojijo poleg nas, ki so naši domači. Vsi trije ponazorjujejo zakon notranjosti in nas svarijo pred zgolj zunanjim gledanjem.

Sovražnika hitro prepoznamo, kadar je v drugem, nam nasprotnem taboru, kadar se bori proti nam, nas napada in nam vidno skuša škoditi. Sovražstvo, enako kot ljubezen, izvira iz srca, zato je možno tudi v lastnem taboru, poleg nas, v isti borbi, ki se je mi udeležujemo. Ko sv. Janez v prvem listu govori o antikristih, uporablja sledeče besede: „Izmed nas so izšli, a niso bili od nas“ (2, 19). Če so izmed nas izšli, so bili med nami. To idejo lahko posplošimo na vse sovražnike. Med nami so, pa niso od nas. Sovražniki kulture so lahko tudi tisti, ki delujejo na njenem področju, a v srcu niso z njo.

Farizeji so ljudje, ki obsesivno urejajo svojo zunanost, a srca ne urejajo in se ne spreobračajo. Na zunaj so radikalni, stoddotni, neizprosni in premočrtni, formalisti in integriteti tako, da se zdi, da se je njihovo življenje popolnoma preselilo iz središča na obod in ga znotraj, v srcu nič več ni. Nekakšna popolna „socializacija“, popolna „vidnost“. Nobene intimnosti. Kultura, ki se do skrajnosti „socializira“, ne more uti farizejstvu.

Ljuljka se v prvi dobi ne loči od pšenice, treba je počakati zorenja in žetve. Šele takrat se pokaže razlika. Zato tisti, ki gleda le na zunanost, ne more ločiti pravo seme od nepravlega. Potreben je nekaj srčni posluš, občutljivost in prodornost duha, ki se ne zadovolji samo z zunanostjo, ampak iz notranjosti išče dostop v notranost, kadar pa zunanost dobi premoč in se tako razlike zabrišejo, postane ljuljka enako cenjena kot pšenica.

Prva taka ljuljka je kulturna industrija. Tu ne mislimo na vsako industrijo, ki ima kako tesnejšo zvezo s kulturo, temveč le na tisto industrijo, ki gleda na kulturo kot svojo proizvodnjo, kot blago, ki se meče na trg. S tem je kultura zreducirana na blago, sicer neke višje vrste blago, a končno le blago. Se vključijo v blodni kolobar proizvodnje in potrošnje: kulturo proizvajamo, kulturo trošimo, nato jo spet proizvajamo in spet trošimo. Kultura izgubi s tem svojo bistveno samostojnost, svoja trdna, absolutna tla in postane le del poslovnega življenja. Ne dolgo tega se je lastnik nekega evropskega založniškega velepodjetja dal fotografirati, obdan s pesniki, pisatelji, esejisti, misleci in umetniki, ki delajo zanj. To so njegovi pesniki, pisatelji ipd. To so nameščenci njegovega podjetja, vključeni v njegovo ekonomsko enoto. Založba izdaja dolgo vrsto periodičnih publikacij, za vse okuse in vse otenke. Od skoraj verskih pa do pornografskih, od znanstvenih pa do horoskopov. Gre za različne posle znotraj iste stroke, hočemo reči, kulturne industrije. Taka podjetja kontrolirajo trg, papir, razpečevanje. Kdor ne more priti v njihov obtok, je izgubljen. Zato je nemški filozof T. W. Adorno zaklical kakor iz obupa: „Vrnimo se k mimeografom!“ Ponekod je tiska tako velika in možnost objave samostojnih del tako majhna, da se človek vprašuje, če ne bo kmalu prišel čas, da tudi na Zapadu uvedemo sistem ruskega „samizdata“. Človeku se milo stori, ko se spomni npr. starega založnika Schwentnerja iz Prešernove ulice v Ljubljani, ki je Cankarju z ljubeznijo zalagal knjige, mu plačeval predujme na honorarje, se z njim dopisoval in bil tako rekoč srečen, da se je preko takega pisatelja udeleževal življenja visoke slovenske kulture. Danes vveli-

kih založbah ošvrkne univerzitetnega profesorja hladen poslovni pogled in prvo vprašanje je, koliko slušatelj ima in kako se bo njegova knjiga prodajala. Notranja vrednost knjige je postransko vprašanje. Poslovni ljudje gospodujejo filmom, gledališču, glasbenemu življenju, knjigam in časopisom. Med njimi se dobé resnično kulturni ljudje, ki se zavedajo, da morajo služiti kulturi, a ne kultura njim. A teh je vedno manj.

Druga ljuljka je kulturna administracija. Kdor koli ima kaj danes opraviti s šolstvom, z znanstveno raziskavo ali kulturno izmenjavo med narodi, bo rad potrdil dejstvo, da upravne in organizacijske zadeve zavzemajo na tem področju vedno večje mesto in brezčutno ter nevarno potiskajo življenje duha vedno bolj v kot. Birokratje, javni in zasebni, postajajo gospodarji kulture. Ustanavljajo se nove univerze, a pravih profesorjev ni. Sklicujejo se mednarodni znanstveni kongresi, organizacija je perfektna, a pogosto ni mogoče na njih slišati ničesar novega, ničesar, kar ne bi bilo že znano iz zadevnih strokovnih publikacij. Kanalizacija se širi, a vode ni. Zdi se, kot da bi se utrdilo prepričanje, da kanalizacija sama proizvaja potrebno vodo. Pa ni tako in ne more biti. Suša rodi sušo in življenje življenje. Ko je Prusija po končanih napoleonskih vojnah organizirala svojo centralno univerzo v Berlinu, je vlada skrbno iskala živih, močnih profesojskih osebnosti po vsej Nemčiji. Še danes se izplača v tem pogledu čitati pisma, ki jih je pisal pruski minister za kulturo Heglu in ga vabil v Berlin. Uprava mora služiti življenju duha, biti njemu podrejeno sredstvo, ne pa podrejeni duha sebi. Seveda, tako idealno stanje je absolutna utvara, če je v družbi uplanel čut za življenje duha.

Posebno žalostno sliko nudijo v mnogih bogatih svetovnih središčih tehnično odlično organizirane knjižnice, založene z vsakovrstno bibliografijo, strogo na tekočem v mnogih strokah, a brez prave klientele. V čitalnicah vidiš vedno isto občinstvo, ljudi, ki ubijajo čas z detektivaricami in drugim lahkim čtivom. Veliko je tudi odlično opremljenih laboratorijev, iz katerih ni prišlo nobeno pomembno odkritje in, kot kaže, tudi ne bo prišlo. Albert Einstein je skiciral svojo relativnostno teorijo na hrbtu uradnih formularjev, ko je delal kot inženir v patentnem uradu v Zürichu. Gregor Mendel je formuliral svoje genetične teorije, ki še danes tvorijo bazo tej znanstveni stroki, v kloštrski tišini na Moravskem, brez posebnih instalacij.

S kulturno administracijo se pa krasno ujema kulturni karizem. To je tretja strupena ljuljka. Kultura je postala marsikje kariera v najslabšem pomenu besede, to se pravi, tekma za zgolj osebno korist, brez vsake zavzetosti za stvar. Kulturna administracija rada ovira resnično intelektualne poklice, pospešuje pa karizem. Zakaj? Zaradi svojega osnovnega zajema. Kulturna administracija ureja kulturo mehanično, od zunaj, ne prodira vanjo, ki ji je v bistvu tuja. Zato se hitro znajde s tistimi, ki kulturo tudi gledajo od zunaj, kot sredstvo, ker jo izrabljajo in ne živijo s srcem zanj. Kjer bi človek pričakoval organsko rast, odkrije lakomno nabiranje naslovov, antecedentov; kurikule, natripane z vsakovrstnimi podatki, ki ne morejo zanimati nikogar; publikacije, ki se objavljajo samo zato, da je čim več objavljenega materiala, ne povejo pa nič pomembnega in objave vrednega. To je namreč edino, kar birokracija lahko vidi, registrira in upošteva. Po tem se delijo štipendije, odločajo natečaji in osvajajo položaje. Seveda to ne gre brez nekega zunanjega bleska in slepil, propagande in avtopropagande. Tu spet trčimo na vprašanje plitvosti in impresionizma. Če človek hoče biti pravičen, ne sme soditi po videzu, ampak s pravično sodbo predrzeti preko zunanjega videza v bistvo stvari.

STRAH JUGOPARTIJE PRED BODOČNOSTJO

V CKKP NAPAD NA CERKEV IN EMIGRACIJO

Na svoji zadnji seji minulega 19. decembra v Beogradu je jugoslovanski partijski Centralni komite, ki je vrhovno vodstvo jugoslovanske kompartije in države, razpravljalo o vrsti notranjih in zunanjih problemov, ki se zdejajo vedno globlje v jugoslovansko partijsko in družbeno strukturo. O teh problemih je imel dolge debate, ne da bi jim našel za partijo ustrezne rešitve. Vse zasedanje je obenem vidno preveal strah pred bodočnostjo v državi, ko diktatorskega maršala Tita več ne bo.

Seji komiteja je predsedoval novi Titov izbravec Branko Mikulić, delovni odbor zasedanja pa so še sestavljali Vladimir Bakarić, Angel Čenerski in Stane Dolanc.

Glavno poročilo je tokrat pripravil Hrvat Bakarić, ki je nakazal resno zaskrbljenost, kaj se bo zgodilo v Jugoslaviji po Titovem izginotju s politične pozornice. Zlasti je poročilo izzevalo v zaskrbljenosti zaradi „notranjih opozicijskih skupin“, ki da „poskušajo združiti svoje sile ne glede na svoje ideološke in nacionalne poglede“ proti kompartijski družbeni strukturi. V tej zvezi je Bakarić posebej omenil Djilasa, Mihajlova „in druge podobne osebe“, katere „tolmačijo Helsinške dokumente o človekovih pravicah na svoj način in poskušajo v državi ustvariti neko obliko parlamentarnega sistema. Njihova aktivnost je zelo podobna tistim v drugih vzhodnoevropskih državah,“ je dejal Bakarić, „in so ti ljudje zelo aktivni tudi v širjenju svojih idej v inozemstvu. Zato moramo odkrivati razna protijugoslovanska središča v tujini in ugotavljati, v kakšni meri so povezana z našo opozicijo v državi,“ je govoril Bakarić.

Tudi napad na katoliško Cerkev in druge veroizpovedi v Jugoslaviji na tem zasedanju jugoslovanskega CKKP ni izostal. Bakarić je v zvezi s tem med drugim izjavil: „V nekaterih cerkvenih jeziki in podvzeti tudi politične akcije.“ V zvezi z nezadovoljstvom nad upadajočim gospodarskim razvojem v Jugoslaviji je Bakarić moral ugotoviti, da so „jugoslovanski delavci še daleč proč od resničnega samoupravljanja“ in da so „pod pritiskom bank in države prisiljeni braniti svoj osebni dohodek.“ Bakarić je nehoté priznal, da vlada v Jugoslaviji danes najkrutejši državni kapitalizem. Govoril je tudi o nekakšnem „enotnem jugoslovanskem trgu“, ki da ga „sabotirajo različni tehnokratski, birokratski in liberalni elementi, ki vedo, da so gospodarski problemi bistveno politični problemi in jih zato izkoriščajo v svoj protidržavni prid.“ Bakarić je tudi priznal, da je bilo v minulem letu v Jugoslaviji „okoli 100 prekinitev dela“, se pravi delavskih stavk, in sicer večinoma „zaradi nezadovoljstva s plačami“, kar da spet „izkoriščajo“, tokrat „ultralevičarski elementi“.

Ko je govoril nato o „reformi šolskega sistema“ in o „državni vojaški obrambi“, kar da je „oboje združeno z našim bojem proti notranjim sovražnikom“, je Bakarić posebej omenil Djilasa, Mihajlova „in druge podobne osebe“, katere „tolmačijo Helsinške dokumente o človekovih pravicah na svoj način in poskušajo v državi ustvariti neko obliko parlamentarnega sistema. Njihova aktivnost je zelo podobna tistim v drugih vzhodnoevropskih državah,“ je dejal Bakarić, „in so ti ljudje zelo aktivni tudi v širjenju svojih idej v inozemstvu. Zato moramo odkrivati razna protijugoslovanska središča v tujini in ugotavljati, v kakšni meri so povezana z našo opozicijo v državi,“ je govoril Bakarić.

Tudi napad na katoliško Cerkev in druge veroizpovedi v Jugoslaviji na tem zasedanju jugoslovanskega CKKP ni izostal. Bakarić je v zvezi s tem med drugim izjavil: „V nekaterih cerkvenih

Londonki „Guardian“ je v številki od 8. februarja t. l. objavil članek svojega dopisnika v Beogradu Michaela Dobsona, ki meče zanimivo luč na družbeno življenje v sedanjosti Jugoslaviji. V prevodu članek glasi takole: „VIP“, ki je v angleščini okrajšava za „Very Important Person“ (zelo važna oseba), v jugoslovanskem primeru pa okrajšava za „Veze in protekcija“, je važno sredstvo za ukano brezupno počasne in lenobne birokracije, ki je tako tesno povezana s centraliziranim gospodarstvom in je del globoko zasidrane vzhodno-evropske tradicije. V Sovjetski zvezi je to sredstvo znano pod imenom „blat“ in se pod različnimi krinkami pojavlja širom komunističnega sveta. Jugoslovanska zvrst je zanimiva, ker je ne samo obstala tudi po uvedbi bolj racionalne tržne oblike gospodarstva, ampak ker vse kaže, da se je še okrepila. Primeri VIP-a so številni in raznoliki. Neka tradicija trdi, da se vedno prerine na čelo dolge vrste pred zdravstveno kliniko, ker podobno kot druge pacientke pozna eno od bolniških sester. Neki zasebni gradbenik trdi, da je v njegovi stroki nemogoče dobiti kontrakt brez VIP-a. Neki pevec zagotavlja, da je za zaposlitev v znanem pevskem ansamblu dejstvo, da poznate vplivno osebo, bolj važno kot glas, ki ga imate. Neki jugoslovanski prosilec za mesto pomočnika nekega tujega dopisnika je nedavno tega obljubil, da bo njegovo poznanstvo s šefom policije pomenilo, da dopisniku ne bo treba plačevati globo za nezakonito parkiranje. (Zaradi implikacij te sicer privlačne ponudbe, prosilec mesta, za katerega je prošil, ni dobil).

V skladu z rezultati neke ankete o javnem mnenju, ki jih je objavil beograjski tednik NIN, sedem jugoslovanskih od desetih priznava, da v svojem vsakdanjem življenju uporablja VIP. In deset odstotkov anketirancev je izjavilo, da uporabljajo VIP na vseh mogočih področjih javnih služb, vse od zagotovitve mesta v otroškem vrtcu za svojega otroka in nakupa nadomestnih avtomobilskih delov, pa do priključitve na telefonsko omrežje. Ključno dejstvo VIP-a je, da prinaša medsebojne obveznosti. Zdravnik, ki zdravi pacienta prek VIP-a, s čemer se pacient izogne negotovostim in zavičevanjem v državni zdravstveni službi, bo naravno pričakoval nekaj v povračilo — pa naj bo to vstopnica za nogometno tekmo ali mesto za svojega sina na univerzi. VIP je tudi lahko vir skritih dohodkov. Kot je nedavno tega razložil neki jugoslovanski časnikar: Vzemimo, da si gradim hišo in za to potrebujem cement, ki ga vedno primanjkuje. V zameno za cement hoče moja zveza dobiti nadomestne avtomobilske dele — in jaz bom storil vse, kar morem, da jih dobi. Vse se suče okoli tega, da se vključite v sistem. Ko ste enkrat vanj vključeni, se odpre dolga vrsta možnosti. Dejansko v tem primeru dobite dobrane po ceni, ki je nižja kot običajna tržna cena in tako se vaš redni dohodek poveča. Jugoslovanski ideologi prihajajo v velika nasprotja, kadar razlagajo, zakaj VIP cvete v družbi, ki je v nasprotju z bolj strogo nadzorovanimi državami sovjetskega bloka, zgrajena na teoriji o delavskem samoupravljanju in decentralizaciji sprejemanja sklepov. En odgovor je, da je sicer bilo mnogo doseženega pri odstranjevanju aparata za centralistično planiranje gospodarstva, da pa mnoge sklepe, recimo izdajanje uvoznih dovolilnic, še vedno sprejema od stvarnega življenja zelo oddaljena birokracija. Neka druga razlaga, ki jo nudi ted-

(Nad. na 2. str.)

SLOMŠKOV DOM, Castelli 28, Ramos Mejía

vabi na veliko tombolo!
Glavni dobitnik po izbiri:
ali klimatska naprava
FEDERS 1500,
ali stereofonični aparat
ZENIT
ali moderni hladilnik

Prireditve bo v nedeljo

18. MARCA

- Tablice v predprodaji so po 500; na prireditvi pa po 600.
- Vsi otroci slovenskih šolskih tečajev prejmejo po eno tablico brezplačno.
- Darujte dobitke, kupujte tablice v predprodaji: so cenejše in imajo pravico do nagradnega žrebanja.
- Pričetek klicanja števil ob 16; Zagotovite si sedeže pravočasno!

ASOCIACION "ESLOVENIA UNIDA"

Personería Jurídica: Decreto 1933-62 — Registro C 3754
Ramón L. Falcón 4158 — Buenos Aires

Convocatoria

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias, se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria, que se celebrará el día 25 de marzo de 1979 a las 9.30 horas en el local social de la calle Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal, para tratar el siguiente

ORDEN DEL DIA

- 1) Designación de dos asociados para refrendar, conjuntamente con el presidente y el secretario, el Acta de la Asamblea.
- 2) Lectura del Acta de la Asamblea Ordinaria anterior.
- 3) Consideración de la Memoria, Inventario, Balance General, Cuenta de Recursos y Gastos e Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondiente al Ejercicio iniciado el 1 de enero de 1978 y finalizado el 31 de diciembre de 1978.
- 4) Elección de la Comisión Directiva, Revisores de Cuentas y Tribunal de Honor, todos para 2 (dos) años.
- 5) Actualización de la cuota social.
- 6) Mociones.

Comunicase que transcurrida una hora después de la fijada en la Convocatoria, la Asamblea se realizará con el número de los asociados presentes, de acuerdo con el art. 16 de los Estatutos sociales.

COMISION DIRECTIVA

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vodi g. Adolf Škrjanec. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

Albanija prvič neodvisna

Dasiravno velja komunistična Albanija kot najzaostalejša in najrevnejša evropska dežela ter kot taka in s svojimi 2.600.000 prebivalci komajda kaj velja v skupnosti narodov, se je v sporu med Vietnamom in Kambodžo odločno izjavila za protikitajsko usmerjenj. Leto kasneje je albanska komunistična partija v svojem glasilu Zer i Popullit obsodila celotno kitajsko zunanjo politiko in izrazila dvom, da bi se Kitajska sploh še lahko štela med socialistične dežele. Po dveh letih takih in podobnih potrpežljivo prenašanih izzivanj, se je Kitajska tega le naveličala in vzela ob vietnamsko-kamboški aferi albansko uporno nezvestobo na znanje.

V ostalem je albanska nezvestoba že prislovična, a je v nekem smislu razumljiva. Doslej je bila Albanija vedno podrejena kakemu močnejšemu „zaščitniku“, ki se ga je vselej skušala

otresti, ko je „zaščita“ postala prevsiljiva. Že v XV. stol. so Albanci prišli pod turški jarem in dosegli svojo avtonomijo šele 1912. Albanija je postala kneževina, nato 1925 republika, 1928 monarhija, bila v drugi svetovni vojni zasedena od Italijanov, nato od Nemcev in se je 1945 proglasila za ljudsko republiko.

Čeprav je država kot taka nepomembna, leži njena revna skalnata zemlja (29.000 km²) na strateško dovolj pomembni točki (vrata v ali iz Sredozemlja), da zbujajo skomine zdaj temu zdaj onemu. Že v prvi svetovni vojni je bila izmenoma pozorišče Avstrijcem, Francozom in Italijanom. Po državljanski vojni 1924 je prišla pod jugoslovanski vpliv, ki se ga je kasneje skušala otresti s povezavo z Rimom, a je po vpadu Mussolinijevih čet v začetku 2. svetovne vojne postala praktično italijanska kolonija in samostojna le še na papirju.

Med drugo svetovno vojno se je formirala albanska komunistična partija pod Titovo patronanco. Le-ta je s svojimi partizani 1944 odločno pomagala albanski partiji v boju proti takratnemu nemškemu okupatorju. Po končani vojni je imel Tito Albanijo prak-

tično zasedeno s svojimi političnimi, vojaškimi in gospodarskimi strokovnjaki in svetovavci. Zadolžil jo je tudi z materialno pomočjo: 57% albanskega državnega proračuna so krile jugoslovanske finance. Leta 1948 naj bi bilo jugoslovansko-albansko pobratinstvo kronano s priključitvijo Albanije Jugoslaviji kot njena južna republika. Tiskan je že bil skupni denar in načelno rešeni tudi vsi drugi priključitveni problemi. A prav tedaj je prišlo do kominformovskega spora med Beogradom in Kremljem. Hodža, ki mu je toliko bratstva s Titom že presedalo, je izkoristil položaj in se kot izrazit svobodoljubljen Skipetar ali „orlov sin“ kot se Albanci nazivajo, izneveril jugoslovanski zvezi ter prestopil na moskovsko stran, titovcem in domačih titoistov pa se je na mah tako ali drugače znebil. Zaradi Titovega punta je bilo sovjetom to novo albansko prijateljstvo več kot dobrodošlo.

Z leti se je Hodža naveličal tudi moskovskega kurza, dejansko, ker so sovjeti postajali pregospodovani v Albaniji (kot prej Tito), a formalno jim je očital nedosledno ideološko smer. Albanska partija je ideološko togo najdoslednejša in najbolj konzervativna. Za svoje dobave strojev in drugega potrošniškega blaga (od 1948-1960 v vrednosti za 200 milijonov dolarjev) je

Moskva zahtevala varne vojaške postojanke z raketnimi bazami in podmorniški oporišči v Sredozemlju. Moskovskemu gospostvu je Hodža prišel 1961 v okom, ko je v ideološkem sporu med Hruščevom in Maom prekinil s Kremljem.

Peking je bil znosnejši pokrovitelj, saj iz daljave 10.000 km se ga ni bilo bati. Poleg tega ni skoparil z gospodarsko pomočjo: od 1960 do 1978 je Kitajska investirala v Albanijo okrog 600 do 800 milijonov dolarjev. Mao je na ta način branil sovjetom (in pravtako Titu) ponoven dostop do važnega strateškega oporišča, in Albanija, čeprav majhna, je bila edina prokitajska evropska država, pravtako partija. Ideološko je bil Hodža Maov pristaš in se je skladal s trdo roko njegove žene. Ko pa je Mao odšel in so novi kitajski oblastniki postavili „četvorico“ na zahtojno klop ter skušali Hodža čezdalje vsiljivejšo udejniti novo kitajsko partijsko linijo, je Hodža — kot je spočetka omenjeno — tudi njim pokazal hrbet.

Velja pripomniti, da je Albanija edina država na svetu, kjer je z vladnim dekretom prepovedana vsakršna veroizpoved.

Opazovalci se sprašujejo, kaj zdaj. Kam in h komu se bo Albanija nagnila.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.419.886	

Naročnina Svobodne Slovenije za 1979: za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101. Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658-6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.

Osnovna šola: Začetek pouka.

V soboto, 17. marca:

Slovenska hiša ob 8,30
Bariloche po dogovoru
Berazategui po dogovoru
Carapachay ob 9,00
Castelar ob 8,30
Mendoza po dogovoru
Miramar po dogovoru
Ramos Mejía ob 8,00
San Justo ob 8,15
San Luis po dogovoru
San Martín ob 8,30
Slovenska vas ... po dogovoru
Tucumán po dogovoru

ZAČETEK NAŠIH OSNOVNIH ŠOL

bo

v nedeljo 11. marca, ob 16. uri
v Slovenski hiši

NA SPOREDU

- sv. maša na čast Svetemu Duhu, uvodne besede in igra

„Petrčkove poslednje sanje“

v izvedbi šole „dr. Gregorija Rožmana“ iz San Martina in v režiji Maksa Borštnika. — Vstopnina za odrasle \$ 1.000.—, za šolske otroke pa \$ 500.—.

DRUSTVENI OGLASNIK

Tečaj slovenščine za kasteljansko govoreče otroke od 6. do 12. leta starosti se bo začel v Slovenski hiši v soboto 17. marca ob 10.30, za 4 do 6 letne pa po Veliki noči ob istem času.

Vsem, ki so s svojim delom, z darovi in z udeležbo na naši 11. tomboli pomagali do izredno lepega uspeha, se prisrčno zahvaljujemo.

ODBOR DRUŠTVA
SLOVENSKA PRISTAVA

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, prithliče

Capital Federal

Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 666-4366.

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ „RAVNATELJ MARKO BAJUK“
Ramón L. Falcón 4158 Buenos Aires

VPISOVANJE IN ŠOLSKI KOLEDAR 1979

Sobota, 17. marca, ob 16.30 uri: vpisovanje,
ob 19.00 uri: pričetna sv. maša. Po maši stik med
razredniki in učenci po razredih.

Pogoji za vpis:

- v prvi letnik: — spričevalo o končani slovenski ljudski šoli;
— potrdilo o vpisu v argentinsko srednjo šolo (zadostuje potrdilo o plačani vpisnini)
— Osebna izkaznica.
- v 2. in 3. let.: — spričevalo o končanem prejšnjem letniku SST;
— potrdilo o vpisu v argentinsko srednjo šolo;
— počitniška naloga.
- v 4. in 5. let.: — spričevalo o končanem prejšnjem letniku SST;
— počitniška naloga.

Vsem dijakom je bila dana počitniška naloga z naslovom: „Ne le kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.“

Vpisnina, ki naj bo po možnosti plačana pri vpisu, znaša: \$ 2.000.— na dijaka. Kjer je iz ene družine več dijakov, plača drugi polovično vpisnino (\$ 1.000.—), ostali so vpisnine prosti.

Pouk bo naslednje sobote: 31. marca, 7. in 21. aprila, 5. in 12. maja, 2. in 16. in 30. junija, julija — počitnice, 4., 11. in 25. avgusta, 8. in 22. septembra, 6. in 20. oktobra, 8. in 10. novembra.

Zaključna prireditve v soboto 24. novembra

Pouk se prične točno ob 15.00 uri in konča ob 19.15 uri.

Ravnateljstvo.

Prosimo, poravnajte naročnino!

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL
CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

Po kratki mučni bolezni je previdena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala naša zvesta članica, gospa

Marija Sabotič roj. Hrast

Po sv. maši v domači cerkvi fatimske Marije je bila pokopana na pokopališču Villegas, kjer čaka večnega vstajenja, mi pa jo ohranimo v lepem spominu in molimo za pokoj njene duše.

Ramos Mejía, 3. marca 1979.

Slovenski dom

Zemlja je revna in do spora s Kitajsko je le-ta dobavljala Albaniji tudi najnavadnejše potrošniške dobrine (šivanke, kuhinjsko posodo, vžigalice ipd.). Polovico svoje zunanje trgovine je Albanija vzdrževala s Kitajsko. Tega ne bo več. Ima pa diplomatske odnose s 100 državami, električno omrežje po vsej državi in čeprav še nima mednarodnega železniškega priključka, ima petrolejska ležišča, ki prekašajo domače potrebe in učinkovito razvito, čeprav primitivno poljedelstvo.

Sedemdesetletni Hodža in z njim poltretji milijon Albancev pa pravi: Če treba, revni — a svobodni. In Hodža se drži Maovega gesla: Vse iz lastnih moči! Samostojnost za vsako ceno.

Tako je Albanija postala prvič samostojna, neodvisna od pokroviteljev. Vprašanje je le, kako dolgo ji bo uspelo vztrajati pri tem. Nekateri politični opazovalci celo domnevajo, da bi prekinitev s Kitajsko mogla biti Hodževa dalekosežnejša politična poteza: Rešen Kitajec, bi se diplomatsko zelo okreten Hodža mogel spet približati Moskvi in z njeno pomočjo po Titovem odhodu nemara priključiti Albaniji del jugoslovanske avtonomne province Kosovo-Metohija, kjer so tri četrtine prebivalstva Albanci ali zavedno albanskega porekla. Kaj več o njih morda drugič.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — V Jarši ulici je Mladinsko sprejemališče. V njem letno dobi prvo zatočišče kakih 500 otrok in mladih do 18 let, begavčki jim pravijo, ki pobegnejo od doma iz najrazličnejših razlogov. Begavčki so doma iz vseh krajev Jugoslavije in celo iz tujine.

LENDAVA — Za novo slovensko rafinerijo Nafta Lendava, ki dela sicer v sklopu hrvaškega podjetja INA, iščejo nujno denar za nadaljevanje del. Doslej so v novo rafinerijo vložili že 650 milijonov dinarjev, potrebujejo pa še 2 milijardi dinarjev poleg odobrenih kreditov inozemskih podjetij v višini 800 milijonov dinarjev. Za domače kredite so naprosili sodelovanje Ljubljanske banke in zagrebške Privredne banke, ki se ni izrazila jasno o sofinanciranju, čeprav je Nafta Lendava organizacija INE.

LJUBLJANA — Letošnja zima je povečala povpraševanje po nogavicah, debelih in toplih, ki jih spletejo doma, prodajalci pa jih spravljajo v promet na ljubljanskem — živilskem trgu. So tudi ena redkih stvari, ki jih na tem trgu nikdar ne zmanjka.

LJUBLJANA — Republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije je dala pobudo za tekmovanje za najboljšega mladega delavca samoupravitelja. Na posvetu ZSMS so mnogo razpravljali o potrebi povečanja storilnosti.

LJUBLJANA — V slovenskih železnah so lani naredili 791.920 ton jekla, kar je nekaj več kot leta 1977, pa manj za 11.339 ton kot so ga izdelali v „rekordnem letu“ 1975. Ta „rekord“ so tedaj uspeli postaviti s posebnim tekmovanjem železarskih delavcev vseh slovenskih tovarn.

LJUBLJANA — V Sloveniji je bilo treba do 31. januarja oddati davčno napoved za odmero davka na dohodek. Prijav je bilo letos precej manj kot lani, po roku računajo še na nekaj zamudnikov, pa tudi prijave po pošti so prišle še prve dni februarja. Najvišjo napoved — po 2.900.000 dinarjev — so poslali štirje obrtniki iz Maribora, drugod so prijave skromnejše. V Ljubljani je na vrhu lestvice univerzitetni profesor s 555.188 prijavljenimi dinarji dohodka.

LJUBLJANA — Kulturna skupnost Slovenije je sprejela osnutek programa letošnjih likovnih razstav domačih in tujih avtorjev. Prav posebej pa so razpravljali o jubilejnih razstavah del Božidarja Jakca ob njegovi osemdesetletnici. Skupnost bo iz „združenih sredstev“ financirala sicer le eno Jakčevo razstavo in sicer razstavo risb, ki edine še niso bile strokovno obdelane in predstavljene javnosti.

Dr. Jože Prešeren — 70 letnik

Ko sedi za volanom in te s svojim avtom zapelje po strmem klancu od Scoreole po Via Romagna v središče Trsta ali pa kadar ga sopihajo doha-jaš peš po še strmejšem klancu Scoreole do njegovega doma, ne moreš verjeti, da bi koledar prav kazal. In vendar je res: dr. Jože Prešeren je letos, 4. februarja izpolnil 70 let svojega plodovitega življenja.

V Smihelu pri Novem mestu, prestolnici valovite Dolenjske, je zagledal luč sveta. Mlada leta je preživel srečen v svojem rojstnem kraju ter je tudi gimnazijo dokončal v bližnjem Novem mestu. Brez oklevanja se je po veliki maturi odločil za duhovniški poklic. Teološke študije je dokončal v Ljubljani, kjer je bil 2. julija 1933, 24 let star, posvečen v duhovnika. Vestnost, natančnost, vztrajnost in načelnost ter velik smisel za organizacijo, vse te vrline, ki jih je bil mladi duhovnik poln, so ga usposabljal, da je postal tajnik ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, istočasno pa je še našel čas, da je deloval ob vodji slovenske dijaške Katoliške akcije prof. Ernestu Tomcu med slovenskimi srednješolci. Kot navdušen planinec je s skupinami srednješolcev mladcov v poletnih počitnicah prehodil in preplezal Julijce, Karavanke in Kamniške planine po dolgem in počez.

Vojni čas, zlasti nacifašistični napad na Jugoslavijo, je tudi našemu jubilan-

BATUJE — Batujška „Tovarna poljedelskih strojev“ bo dobila novo valjarno. Ta nova modernizacija bo veljala okrog 320 milijonov dinarjev, toda dokončno financiranje še ni znano, računajo pa s pomočjo štorske železarne, ker tudi pripravljajo vključenje batujške tovarne k štorski železarni.

KOBARID — V kobariški ribogojnici skušajo oceniti škodo, ki jim je napravila poplava 25. januarja. Voda je zalila ribogojnico do enega metra visoko in postavi so odplavale iz bazenov v bližnjo Idrijco in dalje v Sočo. Pred poplavo je bilo v ribogojnici nad 70.000 ribic.

MARIBOR — Mariborska tekstilna tovarna bo letos izvozila okoli 6,5 milijonov metrov tekstilnih tkanin in kakih 400 ton preje. Lani so izvozili svoje blago v skandinavске države, v SZ, afriške države pa tudi v Kanado in ZDA. Letos računajo še na kakšno novo tržišče poleg že tradicionalnih.

BLED — Delegati krajevne skupnosti so razpravljali o raznih problemih in ugotovili, da sanacija jezera poteka prepočasi, razmišljali so o garažni hiši in plinovodu. Pa tudi na obvoznic, ki so jo že večkrat načrtovali, in potem nanjo pozabili, so se spet spomnili.

Umrli so od 21. jan. do 2. feb. 1979:

LJUBLJANA — Julij Koder, up. borec za sev. mejo; Marija Pegan, 88; Alojzija Slapničar, 86; Vinka Jakulin r. Kunaver, 84; Stefa Otolani r. Bevčič; Angela Vrolih r. Jančar; Vinko Turk, up.; Fran Stanič, up. prof. violine; Ivan Šemrl, up. miz. mojster, 79; Frida Adamič; Ana Žagar r. Poje; Josip Pajk, 79; Franc Žiberna, kroj. mojster, 90; Marija Bergant, vd. Kramberger r. Gostiša, 69; prof. dr. Milan Perušek, univ. docent; Anica Škrlap r. Dermastja; Ignac Suštaršič, up.; Viljemina Ajdič r. Klenha, 84; Jernej Klemenc, 83; Pepca Jarc r. Černe, 80; Marija Vrhunec r. Dobrovolje, 77; Ivanka Bricelj r. Kregar.

RAZNI KRAJI — Jože Maček, Mežnarjev Jože, 40, Črni vrh; Antonija Dvoržak r. Žitnik, 77, Brezina; Tina Bevc r. Zorko, 58, Kronovo; Ciril Petrušen, žel. strojevodja, Cesta; Silva Šfiligoj r. Mikek, Maribor; Elizabeta Pokorn, up. učit., škofja Loka; Marija Podpečan r. Naglič, b. gostilničarka, Ljubecna pri Celju; Marjan Predanič, črnač; Ignac Korbar, 77, Trebnje; Marijana Čadež, Hotovlje; Stanislav Kosič, 76, Kranj; Julijana Flerin r. Burja, Nevle; Ignac Ogrin, 78, Mengeš; Rozalija Gradišar, Skrilje; Julijana Čušar, 75, Nemška vas; mr. ph. Metod Rauch, up., Kranj; Amalija Uršič r. Kenda, 93; Ana Sepaher r. Derganc, 80, Semič; Franc Kralj, 74, Radomlje; Ludvik Celestina, up., 84, Podkum; Stefanija Puppis, up. učit., 87, Košana; Janez Justin, 79, Otoče; Viktor Brecljnik, 65; Franc Muhič, 80, Višnje pri Ambrusu; Mici Mueller, up., 83, Škofja Loka; Franc Bolka, 63, Kranj; Nežka Tomšič r. Zore, Tacen; Anton Recelj, Šentjernej; Pepca Rems r. Zidar, Novo mesto; Marija Cimermančič, Potočnova mama, 77, Begunje.

tu, kakor mnogim drugim pretrgal predvideno življenjsko pot. Svoje teološke študije je škofov tajnik hotel kronati z doktoratom ter se je odločil za specializacijo v cerkvenem pravu. Zadevni študij je končal v Rimu, kjer je tudi dobil doktorski naslov.

Po vojni se je naselil v svobodnem Trstu, kjer se je z vso vneto vrgel v dušno pastirstvo med tržaškimi Slovenci. Kaplanoval je pri sv. Antonu v središču Trsta, istočasno pa ga je znoval vleklo na delo med mladino ter je na srednji šoli v Trstu postal profesor za verouk.

Njegovo delovanje v Trstu je zlasti med Slovenci seglo na široko. Za najmlajše slovenske Tržičane je začel izdajati mesečnik Pastirček, za slovensko skavtsko organizacijo, ki jo je tudi vodil, je sestavil obširen, izvrsten Skavtski priročnik, ki ga do danes ni prekosi nobena zadevna slovenska izdaja.

Z vsem srcem se je posvetil tudi delovanju v slovenski ženski Marijini družbi v Trstu, katere vodstvo je deloma prevzel leta 1956, dokončno pa leta 1967. Takrat se je pod njegovim vodstvom začela tudi gradnja novega veličastnega štirinadstropnega doma Marijine družbe na ulici Risorta 3 v Trstu, ki je bil v poldrugem letu dograjen. V tem Marijinem domu delujejo Marijina družba ter slovenski organizaciji skavtov in skavtinj. Dom je

Najstarejši slovenski pisatelj Ivan Matičič umrl

Iz Ljubljane smo prejeli sporočilo, da je umrl pisatelj Ivan Matičič, ki je veljal za starostar slovenskih pisateljev v domovini (in seveda tudi zunaj nje). Rojen je bil 1. 1887 v Ivanjem Selu pri Rakeku in je bil ob smrti v 92 letu starosti. Bil je zanimiv in dober pisatelj, čeprav ni užival tistega slovesa, ki bi ga sicer, kajti živel je nekako v zatiaju literarnih dogajanj, samosvoje življenje, toda posvečen do konca življenja slovenski besedi; namreč tiskani slovenski besedi. Bil je namreč poklicni tiskar, ki je prehodil vse stopnje tiskarske kariere ter bil dolga leta pred našim odhodom vodja tiskarskega oddelka v Jugoslovanski tiskarni. Toda ljubil ni samo tiskarske obrti kot take, ampak predvsem lepo knjigo, lepo tiskano, bibliofilsko in tiskarskem pogledu. Bil je največji strokovnjak v tiskarski stroki, pisec lepih in pomembnih knjig o zgodovini slovenskega tiskarstva, ki jo je — po našem odhodu — tudi poučeval na višji tiskarski šoli. Bil je eden tistih tiskarjev, kot naš pokojni Vilko Ček, ki je knjigo tudi ljubil, ne samo kot vir za svojo službo, temveč kot resnični bibliofil. In ko je njegov prijatelj Ček tiskal Martina Pierra, mu je čestital k tiskarskemu uspehu, pa tudi meni je sporočil svoje veselje: „Ogromno delo in velja občudovanja — ker je tako krasno natisnjeno.“ To je gotovo oca človeka, ki se je najbolj razumel na — lep tisk.

Toda Ivan Matičič ni bil samo tiskar knjig, ampak tudi pisec. Kdo se ne spominja njegove prve knjige Na krvavih poljanah, ki veljajo za prvovrsten opis prve svetovne vojne! (Tu omenjam mimogrede, da ga postavljamo v vrsto takih piscev, kot je bil Matija Malešič, ki je kot „Stanko Bor“ pisal med prvo vojno močne vojne zgodbe, pa pustil v zapuščini — v moji lasti na kencu — ogromen rokopis vojne kronike s soških bitk, kar se je po mojem odhodu — izgubilo bogvekam!) Pisal je zgodovinske povesti tako iz bojev proti Turkom (V robstvu, Na mrtvi straži), pa še iz prvih slovenskih časov (1. 1000) pri nas (Živi izviri), ki jih

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebnosti:

Krst: V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bil 24. februarja krščen Ivan Albert Brolih, sin Ivana in Lidije roj. Amedeo. Za botra sta bila Alberto L. Amedeo in Anica Brolih-Scalzo. Čestitamo!

Poroka: Dne 23. februarja t. l. sta se med poročno mašo poročila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Miha Burgar in gdč. Marijana Zorko. Za priči sta bila ženinova mati ga. Bernarda Burgar in nevestin oče Franc Zorko. Poročil ju je msgr. Anton Orehar. Čestitamo!

Poroka: V soboto, 3. februarja t. l. sta v cerkvi Ntro. Señor de los Milagros v Moronu sklenila sv. zakon letalski poročnik inž. Marko Zupanc in Jožica Kopač. Poročni obred je med sv. mašo opravil g. J. Himmelreich, priči sta bila nevesti njen brat Janez Kopač, ženin pa ga. Joža Andrejak. Pel je zbor Slovenskih mladenc. Nevesta je bila vestna in marljiva članica SDO dolgo vrsto let, odlična igralka na naših odrih in priljubljena učiteljica na dr. Prešernovi šoli na Pristavi v Castelarju. Novoporočencema želimo o-bilo božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

središče slovenskega verskega, socialnega in narodnostnega delovanja v Trstu ter hodijo vanj predavati najboljši slovenski strokovnjaki iz filozofije, teologije in drugih področij znanosti.

Dr. Jaže Prešeren bi se mogel oddahniti od svojega ogromnega dela, ki ga je doslej opravil med Slovenci v Trstu in na Tržaškem sploh. Pa mu organizatorska žilica in slovenska zavednost ter katoliška načelnost ne dajo miru. Sedaj, ko se življenje v domu Marijine družbe lepo razvija, se že o-zira na drugo področje, ki kliče po organizatorski roki in odločnosti ter vztrajnosti in potrpežljivosti: uredba dušnega pastirstva za Slovence v Trstu. Ne dvomi nihče, kdor dr. Jožeta Prešerna pozna, da bo tudi na tem polju uspel, kakor je pri vseh stvareh, katerih se je v svojem življenju lotil.

Papež Pavel VI. ga je zaslužen odkloval z naslovom monsignorja.

Ob jubilejnih 70-letnici so mu tržaški Slovenci priredili v domu na Risorta 3 prisrčno slavo.

Tudi demokratični Slovenci v Argentini in drugod po svetu se pridružujejo čestitkam, ki jih slavljenec dobiya z vseh strani sveta, saj ves povojni čas vzdržuje prijateljske stike tudi s slovensko politično emigracijo, v kateri ima veliko znancev in prijateljev še iz predvojnih let. Naj Bog blagoslovi vse njegovo delo in mu nakloni še dolgo vrsto zdravih in uspešnih let, kličemo slavljenca še posebej tudi uredniški Svobodne Slovenije!

je s toplo besedo pozdravil pisatelj M. Javornik. Napisal je povest iz časov koroškega plebiscita (Moč zemlje). Meni osebno so bile najbolj všeč njegove pristne in klene notranjske povesti domačijske zvrsti, kakor sta Petrinka in Fant s Kresinja. Že jezik sam je vreden pozornosti, je prav tak, kakor je bil napr. jezik njegovega rojaka, velikega prijatelja Jaka Debeveca v feljtonih Ameriške domovine; skupaj sta fantovala po Menišiji in se med seboj opisovala ter dopolnjevala. Takega jezika ne znanjo več današnji pisci. Pa ne samo jezik, tudi opis narodopisnih navad in oris življenja v teh povestih sta zase vrednoti, kakor tudi duh ljudi, ki so pravi plastični liki naše Notranjske. Vem, da je Matičič pisal tudi po našem odhodu, pisal mi je, da nadaljuje kmečke povesti iz sodobnosti svojega kraja, pa zgodovinske snovi ga mikajo, pripravljajo povest, kako so prihajali prvi Slovenci iz Zakarpolja v naše kraje. Nisem bral teh novih del, o katerih sem slišal, da so deloma izšla, deloma bila — kot starejša — predelana in ponatisnjena, toda prepričan sem, da so priljubljeno branje široke-mu ljudstvu in da bodo nekoč deležne pravičnejše cene tudi še strokovnim literarnim zgodovinarjem.

Tudi njegova hči Nada je pisateljica, ki je napisala že nekaj romanov. Zdaj je umrl v 92 letu kot najstarejši slovenski pisatelj. Tudi med nami v svetu je pustil mnogo prijateljev in tovarišev s svojih službenih mest, ali ki so kakorkoli imeli opravka s tiskom, več se ga bo spominjalo kot pisatelja priljubljenih knjig Petrinka in Fanta s Kresinja, ki sta obe izhajali tudi med našimi izseljenci v ponatisu v Ameriški domovini. td

PO ŠPORTNEM SVETU

MLADI CELJSKI rokometaši kluba Aero-Celje so na državnem mladinskem prvenstvu v Ajdovščini dokazali, da ta čas nimajo enakovrednih nasprotnikov. Celjani so naslov letos obranili, pred tem pa so bili tudi dvakrat drugi. Drugi slovenski zastopnik „Lipa“ iz Ajdovščine je zasedel med osmimi tekme-cem šesto mesto, po tistem so upali celo na tretje. Zaenkrat jim ni šlo vse po željah.

SLOVENSKI ATLETI so lani pokazali lep napredek v tekih. Na 100 m je lani postavil najboljši čas mladinec Goran Humar iz Nove Gorice s 10,4, na 200 m je bil najboljši Celjan Rok Kopitar (še mladinec) z 21,2. Isti je prvi na 400 m z odličnim rezultatom 46,8. Gabriel Krof iz Celja je postavil lani najboljši slovenski čas na 800 m s 1:52,6; član ljubljanske Olimpije Maks Škubic je 1000 m pretekel v 2:28,0; 3000, 5000 in 10.000 so domene Celjana Stanka Lisca s 8:42,6, 7:51,4 in 13:48,2. Numan Ukič je prvi v maratonu s 2:23:27,0 in na 25 km s 1:22:39,2. Janez Penca in Rok Kopitar sta postavila najboljši čas na 100 m z ovirami s 14,7, Kopitar pa je prvak na 400 m z ovirami s 50,01. Tek z ovirami na 2000 in 3000 metrov sta v „nogah“

Narodni svet koroških Slovencev za samostojen nastop

Na Koroškem bodo 23. marca volitve. Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) se je spet odločil, da bo nastopil s samostojno slovensko listo. Pri tem ga je podprla tudi skupina iz Kluba koroških slovenskih občinskih odbornikov. Za „Enotno listo“, kot se bo imenovala ta slovenska lista, so predstavniki NskS povabili tudi „uradno“ protititovsko Zvezo slovenskih organizacij, ki pa nastopa ni uradno podprla, ker je pač vezana po titovskih navodilih na avstrijsko socialistično stranko. In ta stranka je 26. januarja ostro napadla NskS zaradi njegovega prizadevanja za samostojen nastop na volitvah. V socialistični izjavi je zapisano, da se hoče krščanski del koroških manjšinskih organizacij uveljaviti tudi kot politična stranka. Zato pa bodo koroški socialisti v volilnem boju napadali tudi „Slovenske liste“ — tako piše v izjavi, kajti socialisti so svetovali vsem Korošcem, naj se integrirajo v tradicionalne (avstrijske) stranke in tako prispevajo k — razostitvi manjšinske problematike.

In napadi so kmalu začeli. Deželni glavar Wagner je v glasilu socialistov 31. januarja napadel „krščanske Slovence“, ki da s svojim samostojnim nastopom — podpirajo avstrijsko ljudsko stranko. Vsekakor izredna trditve, vredna marksistične dialektike. In višek marksistične logike pa je v „Delu“, ki piše 31. jan., da je Wagnerjev napad na „krščanske Slovence“ tudi napad na titovsko Zvezo slovenskih organizacij, ki „bo na bližnjih volitvah podprla demokratične (v Delu je tiskarski skrat zapisal: nedemokratične) kandidate, bodisi na samostojnih listah, bodisi na listah deželnih strank. Pod-

OBVESTILA

SOBOTA, 3. marca:

V Slovenski hiši ob 16 uri srečanje učiteljev slovenskih osnovnih šol. Profesorska konferenca Slov. Srednješolskega tečaja Ravn. Marka Bajuka v Slovenski hiši ob 9. uri.

NEDELJA, 4. marca:

V Slovenskem domu v Carapachayu vsakoletna tombola.

Mladinska maša in zvezni sestanek SDO in SFZ s predavanjem univ. prof. dr. Milana Komarja: „Samo kdor je dedič, more biti pionir“, v Slovenski hiši ob 9.30.

V Slomškovem domu po maši informativni sestanek članov Slomškovega doma.

PETEK, 9. marca:

GALLUS prične z rednimi vajami ob 20.15 uri. Vabi k sodelovanju tudi nove pevke in pevce, ki naj se prijavijo pred vajo v pevski sobi v Slomškove-mu domu. Prav tako pričneta z vajami 9. marca mladinski in dekliški zbor.

SOBOTA, 10. marca:

Popravni izpiti dijakov Slov. srednješolskega tečaja Ravn. Marka Bajuka v Slovenski hiši ob 15 uri.

Prijateljsko srečanje članstva Slomškovega doma, združeno z večerjo in programom.

NEDELJA, 11. marca:

Začetek osnovnih šol ob 16. uri v Slovenski hiši s sv. mašo; nato uvodne besede in igra „Petrčkove poslednje sanje“.

SOBOTA, 17. marca:

SST ravn. M. B.: Vpisovanje ob 16.30; začetek pouka s sv. mašo ob 19 uri.

NEDELJA, 18. marca:

V Hladnikovem domu bo ob 16. uri 26. redni letni občni zbor.

Tradicionalna tombola v Slomškove-mu domu.

SOBOTA, 24. marca:

Redni občni zbor Slomškovega doma.

NEDELJA, 25. marca:

Roditeljski sestanek Slomškove šole.

Vse starše opozarjamo: Za učenje, ki ne morejo slediti rednemu pouku, bo v Slomškovi šoli posebej tečaj slovensčine. Prijave od 1. marca dalje.

Ljubljancina Franca Novaka s 5:47,4 in 8:45,2.

ZA SVETOVNO veslaško prvenstvo na Bledu, ki bo konec avgusta, je že prijavljenih 269 čolnov iz 34 držav. Izvedba prvenstva bo torej zahtevala veliko priprav in nekaj novih objektov. Občina bo zbrala 30 odstotkov potrebne denarja, pričakujejo tudi pomoč ostalih gorenjskih občin. Za neposredne televizijske prenose se zanima še petnajst držav, med temi ZDA, Japonska, Nemčija in Kanada.

Prosimo, poravnajte naročnino!

pora titovskih organizacij za samostojen slovenski nastop ni vredna piškav-vega oreha...

Avstrijska kompartija je tudi zavzela negativno stališče do samostojne-ga slovenskega nastopa. Deželni sekretar partije je v šentjakobu izjavil, da se zastopniki samostojnih list razlikujejo od socialistične in ljudske stranke le v narodnostnih in kulturnih vprašanjih, komunisti pa se bore za korenite spremembe.

V jeseni bodo predčasne volitve v deželni zbor, praviloma bi morale biti šele naslednjo pomlad. NskS je tudi svoj čas izjavil, da proučuje možnost samostojnega nastopa. Socialisti so se že zvali in objavili vključitev v listo svoje stranke ime Hanzija Ogrisa, bilčevskega socialističnega župana, podpredsednika Zveze slovenskih organizacij. Župan Ogris, ki na svoji gostilni nima dvojezičnih napisov, je bil tudi na prejšnjih volitvah izvoljen v deželni zbor, pa je kasneje zaradi protisloven-skih stališč socialistične stranke odstopil kot deželni poslanec.

Ob socialistični izjavi glede nastopa samostojne slovenske liste je predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. F. Zwitter dal „pomembno“ podporo za volitve: „Čeprav ima Zveza sloven-skih organizacij do samostojnega nastopa koroških Slovencev svoje stališče, drugačno od NskS in Kluba občinskih odbornikov, je treba poudariti, da ima vsak avstrijski državljani ustanoviti za-jamčeno pravico ustanoviti svojo stran-ko ali volilno skupnost“. Z drugimi besedami: Mi pa ostanemo kakor smo b'li in bomo podpirali, kakor nam je naročeno — socialiste... nikakor pa ne skupnega slovenskega nastopa.

Prejeli smo:

Ker je bil pred nedavnim javno izražen in objavljen dvom glede primerosti pouka na srednješolskem tečaju, za katerega sem v letih 1978-79 po sklepu profsorskega zbora odgovoren, sporočam v pomirjenje staršev:

da je, prav kakor od vsega početka, tudi lani tečaj usmerjal dijake po svojih najboljših močeh k ljubezni do Slovenstva, do Cerkev in do Boga.

V tem smislu je sestavljen naš učni načrt in vsak od sodelavcev — brez izjeme — se odkrito trudi, da bi doprinesel k temu skupnemu namenu, kljub težavam in naši lastni človeški nepopolnosti.

Kogar pa resnično skrbi čistost nauka, ki ga učimo, naj stori, prosim, po Jezusovem naročilu, kakor ga je zapisal Matej v 18. poglavju od 15. do 18. vrste. Hvaležni mu homo.

Za Slovenski srednješolski tečaj
Marko Kremžar
ravnatelj

Vse rojake vabimo na veliko tombolo Slomško-vega doma, v nedeljo

18. MARCA

Več sto senzacionalnih dobitkov! — Tablice po 500 pesov — v predprodaji imajo pravico do posebne nagrade.

NA PRODAJ RUDNIKI

ZLATA, SREBRA, HEMATITA, KREDE, APNENCA, BAKRA, KREMENA IN SVINCA, PRIPRAVLJENI ZA ZELO LAHKO IZKORIŠČANJE V PROVINCII LA RIOJA.

Informacije: TE: 393-9015

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vodi g. Adolf Škrjanec. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

Milovan Djilas: Sovjetski sistem je obsojen na razkroj

Nespremenljivost sovjetskega sistema

Milovan Djilas je znani jugoslovanski komunist, bivši Titov prijatelj in življenjepisec, a že dalj časa v opoziciji in kot tak preganjan z zapornimi kaznimi. Kritične članke o Titovem in sovjetskem režimu objavlja v inozemskih časopisih, ker jih iz razumljivih vzrokov doma ne more. Nekateri časopisi so pretečeni mesec objavili njegovo zanimivo analizo o sovjetskem sistemu z ozirom na možnosti oziroma nemogućnosti njegovega obstanka. Iz te razprave prinašamo glavne misli Djilasovega vidika:

Povsem zmotno je mnenje nekaterih, da bi se sovjetski sistem mogel spremeniti sam po sebi s postopno demokratizacijo. Državnike uspeva utvarati zaradi nesmiselnosti in nedonosti ekspanzije v dobi, ko ljudstva nezadržno streme po samostojnosti.

Iz teh ugotovitev pa v nobenem primeru ne kaže sklepati, da je odpor znotraj Sovjetske zveze brezsmiseln, čeprav do nadaljnjega ni zajet v kahe skupine. Posebej usodna — tako za svet kot za rusko ljudstvo — bi bila domneva o trajnosti sovjetske ekspanzije, ki je ni moči ustaviti. Prav zaradi dozdevne „nespremenljivosti“ sovjetskega sistema in umišljene neuničljivosti sovjetske ekspanzije ne preostaja državam in narodom, mislečim ljudem in pluralističnim gibanjem drugega, kot ukrepanje in borba. To seveda s prilagajanjem načina in sredstev da-

OBVESTILA

SOBOTA, 24. februarja:

V Slovenskem domu v San Martinu pustna zabava. Začetek ob 21. uri.

NEDELJA, 25. februarja:

Na Slovenski Pristavi v Castelarju velika tombola.

SOBOTA, 3. marca:

V Slovenski hiši ob 16 uri srečanje učiteljev slovenskih osnovnih šol.

NEDELJA, 4. marca:

V Slovenskem domu v Carapachayu vsakoletna tombola.

NEDELJA, 18. marca:

V Hladnikovem domu bo ob 16. uri 26. redni letni občni zbor.

Tradicionalna tombola v Slomško-Slovenije bo 9. marca ob 20 uri v društvenih prostorih.

TOMBOLA NA PRISTAVI

Zaradi dežja preložena na

NEDELJO, 25. FEBRUARJA 1979

ob 16. uri

Bogati dobitki! Kupujte tablice!

Zvečer pustna veselica

IZVRSTNA POSTREZBA, GLASBA, PLES.

DRUŠTVENI OGLASNIK
Seja upravnega odbora Zedinjene učiteljske seje — šolskega odseka ZS — bo 28. februarja ob 20 uri v Slovenski hiši.

V nedeljo 4. marca v Slovenskem domu v Carapachayu

VS AKOLETNA TOMBOLA

Ob 11,30 sv. maša in nato skupno kosilo

Ob 16,30 začetek tombole, katere glavni dobitki bo

MODERNA KOMPLETNA ZAKONSKA SPALNICA

Na razpolago bo še 50 lepih dobitkov, 200 činkvinov in nad 200 kvatern.

Tablice so v predprodaji pri odbornikih.

Na razpolago bodo priznane dobri krofi. Ves dan gostoljubna postrežba.

Lepo vabljeni vsi prijatelji našega doma.

Prosimo, poravnajte naročnino!

ŠOLSKI ODSEK „ZEDINJENA SLOVENIJA“

prireja 3. marca ob 16. uri v Slovenski hiši srečanje vseh, ki uče v slovenskih šolah. Najprej bo predavanje msgr. Oreharja: Vzgoja k družabnim krepostim, nato razgovor o naših šolskih problemih.

V Slovenskem domu v San Martinu

PUSTNA ZABAVA

Ob zvokih Slovenskega Ansambla

Sobota 24. februarja

Začetek ob 21 uri.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

specialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje Capital Federal Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires Pta. baja, ofic. 2

T E. 35-8827

Globoko užaloščeni sporočamo, da nas je dne 18. februarja zapustil v 83 letu starosti naš dragi soprog, svak in stric, gospod

Nikola Kocić

bivši polkovnik jugoslovanske kraljeve vojske

Pokopali smo ga 19. t. m. na pokopališču Cementerio de Parque v Ranelagh.

V trajnem in ljubečem spominu ga ohranjamo

žalujoči:

žena: Olga roj. Goll;
svak: Gustav Goll;
svakinje: dr. Hermína Bedjančič in Marija Goll;
nečakinje: Inge Rezelj, Vera Offenberger, Vicky Kahan in Lissy Lyng z družinami

Ranelagh, Bahía Blanca, Ljubljana, Dravograd, februarja 1979.

obsojen na nedemokratske metode, na razpisnost, na nasilje in razkroj.

Razen Sovjetske zveze ni nobena druga komunistična država — niti ne Kitajska — zaradi svoje notranje strukture nezadržno in usodno gnana v vojaško ekspanzijo. Razen Sovjetske zveze ni nobena komunistična država sposobna ali dovolj samostojna, usmeriti se v ekspanzijo. V nobeni komunistični državi niso ideologija, sistem in vladajoča oblast tako zelo neodvisni, samostojni in utrjeni kot v Sovjetiji.

Vse ostale komunistične oblasti so bile časovno vzpostavljene šele po sovjetski in z izdatno posredno ali neposredno sovjetsko pomočjo. Za vzdrževanje komunističnih režimov v Vzhodni Evropi so do današnjega dne odločujoče sovjetska vojaška prisotnost in sovjetska nadvlada. Svetovni komunizem kot enotno gibanje ne obstaja več; a iz tega gibanja — točneje: iz ruske revolucije — so vznikale daljnosežne pretenzije sovjetske birokracije.

Kajti samo v Sovjetski zvezi sta se združila partijska birokracija in velikoruski šovinizem. Ta zveza se izraža v partijski centralizaciji in v stremeljenju po veleoblasti, kar je bilo doseženo pod Stalinom, čeprav so se kazale že pod Leninom težnje v tej smeri (prepoved cepitve v partiji, uničenje avtonomne vlade na Kavkazu, vojna s Poljsko).

Diktatura sovjotov je bila prevedena v Stalinovo osebno diktaturo s pomočjo partijskega in policijskega aparata in izpopolnjena z administrativno in vojaško industrializacijo. Pri tem so imele svojo vlogo tudi izolacija Sovjetije in vojna nevarnost. A prevladujoče in odločujoče so bile notranje

sile, monopolistična stremeljenja partijske birokracije. Monopol v državi in velestremeljenja navzven sta bila dvojni obraz sovjetske partijske birokracije, oba njeni nerazdružljivi predpostavki.

Tudi Peter Veliki je bil Leninov predhodnik

Ni pa pri tem jasno, kolikšen je bil delež tradicionalne azijske in despotске Rusije. Današnje sovjetske pozicije ni enačiti s cesarstvom; pravtako ne leninističnega mesijanstva z mesijanstvom ruskega pravoslavlja. A neizpodbitno izhaja eno iz drugega. Stalin je usmeril Sovjetijo v birokratske in „ruske“ vode, da bi rešil „pridobitve“ revolucije.

Med carsko in sovjetsko Rusijo so bistvene razlike. Carska Rusija je težila in se širila predvsem na vzhod — proti Aziji in toplim morjem (Dardanele, Perzijski zaliv). Stalin pa je premikal sovjetsko Rusijo in sovjetsko ekspanzijo pretežno proti zahodu — v Evropo in nerazvite dežele. Bil je obseden s to usmerjenostjo, po sebi dano iz poteka oktobrske revolucije, iz povezanosti velestremeljenja monopolistične partije z industrializacijo, doslej in tudi v bodoče prevladujoče usmerjenosti v težko in vojno industrijo.

Sovjetiji je doslej in ji bo tudi v bodoče uspelo dosežati uspehe, nerazumljive za zahodnjaško smotno mišljenje in za racionalno tržno in potrošniško gospodarstvo. Prav zaradi negotovosti sovjetske družbe, utegnjene v partijsko politično ideologijo in gospodarstvo, se družbeni sklop kreče v lastno osamitev in v ekspanzijo. Sovjetski red samohotno in nepopustljivo zahteva

močno, diktatorsko in vojaško vodstvo.

Zaradi svojega zaostalega, zaprtega družbenega reda, je Sovjetija tehnološko zaostala. Ne more se pa ta družba „odpreti“ vsled nerazdružljivosti oblasti, ideologije in gospodarstva, kar ji je svojško. Vendar so oblastniki primorani družbo razgibati, nekaj storiti. To tudi store — v skladu s svojo miselnostjo: Za vsako ceno hite utrjevati težko in oborožitveno industrijo, medtem ko le malo in počasi dvigajo življenjsko raven. Takó razširjajo svoje ideološko in vojaško cesarstvo.

Vendar tudi sovjetska družba ni enotna. Človekove danosti so že zaradi tega, ker so človeške, nujno tudi ustvarjave in zato izključujejo enotnost. Ne skladajo se z usodnostjo in z nespremenljivostjo. Najmodreje glave so z danimi razmerami v ZSSR nezadovoljne. Spreledujejo usodopolnost sistema in doživljajo tragedijo svojega ruskega in vseh drugih narodov Sovjetije. Tem ljudem pripada bodočnost, a pravtako tudi negotovost. Zaradi neučinkovitosti in pomanjkljive vojaške pripravljenosti so med nezadovoljnejši tudi ozkosrčni in napadalniki: opirajo se na sedanost, na „strukturno“ in na „zanesljivo“ bodočnost.

Zgodovinske analogije so zapeljive, čeprav dvomljive. Zgodovina se ponavlja, resda, a vselej na drug način. Čeprav svojevrsna in svojska, vendar Sovjetija ni tako zelo drugačna in nova, kot jo prikazujejo njeni ideologi in pristaši. Marksizem je evropejski, leninizem njegova ruska varianta. A Lenin je imel v Rusiji posebne predhodnike ne samo v revolucionarnih kot je bil npr. Tkačev, temveč tudi v osebnosti Petra Velikega.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,
dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj
in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 8824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 1.419.886

Naročnina Svobodne Slovenije za 1979:
za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju
po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri
pošiljanju z avionsko pošto 30 USA
dol.; obmejne države Argentine 25 USA
dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa
32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa
za pošiljanje z navadno pošto 24 USA
dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.
33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658 - 6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.